

Imre Eszter

LÉLEGZIK A FÖLD

SZIGET-TRILÓGIA 1.

(Részlet)

Talán már akkor is tudtam, hogy az álmodók hívását hallottam meg, amikor a repülő ereszkedni kezdett, és megpillantottam a szigetet: egy darab föld, maréknyinál nem több, amit csak a kegyelem tarthat meg a vízen, és lebeg, úszik a sötétkék fodrokon, mégis szilárd, mint a gondviselés.

Bizonyossággal elegy izgalom lüktetett a testemben, és elvesztem a megérkezés egyre szűkülő, mégis kitarulkozó perspektívájában: a darab föld közeledett, vastkosabb és szilárdabb lett, a belőle kiemelkedő világ pedig lassan megmutatta magát: egyre nagyobbak lettek a színes házak, a kikötött hajók, az egyetlen úton tovagördülő autók. Ez a világ már nem fért volna el a markomban, és ahogy a belőle kitüremkedő jeget, épületeket, vulkánokat és hóvak tereket, az itt-ott világló templomokat néztem, azt éreztem, hogy ez a sziget a marok, ami megragad és elenged, magához húz és megtart egy ide-oda hánykolódó szeszélyes víz tajtékán.

Utólag persze könnyű hívásnak nevezni, utólag minden egy cél felé halad, utólag válik történetté az élet. De azt gondolom, hogy ez már a legelején sem egyszerű útnak indulás volt, és a kíváncsiságnál jóval több vezérelt. Olyasmint éreztem, hogy van valami a szigeten, ami hozzám tartozik, és mindenképp találkoznom kell vele testközelségből. Az álmaimra akkoriban még nem gondoltam. Az összefüggést láttam, a sziget és az álmok valamilyen módon mindig összefonódtak, de a legmerészebb fantáziáimban sem gondoltam volna arra, ami az álmodóknál fogadott. Nem, akkoriban még csak a készítés volt, az álmokkal együtt egy láthatatlan szála felfűzve, de egyikből sem következett a másik.

Álmodtam, hát persze, micsoda tereket, micsoda világokat! Ugyanabból az anyagból szótték az álmaimat is, mint a szigetet, ugyanaz a tér volt mindkettő, ugyanaz a hang, és ugyanaz a föld lélegzett az éjszakáim legmélyén, mint amelyből a maréknyi jeges-kék óceánon is lebegett.

A hétköznapi tompa zsongásában olykor hajlamos voltam azt gondolni, hogy az egész csak képzelődés, feszít a városi robot, az üresség, a

nem saját és nem is jól megválasztott rutin. Az életem mintha valaki másé lett volna, az elvágyódás pedig képes nem létező összefüggéseket láttatni az emberrel, gondoltam ilyenkor. Majdnem egy évtizede éltem egy olyan városban, amit az első perctől idegennek éreztem, idegennek a testemtől és a gondolataimtól, és végképp idegennek az érzékelésemtől. Amíg a kertben éltem, gyermek- és kamaszkoromban bízhattam az érzékelésemben, bízhattam benne, hogy az érzékeim nem választanak le a világról, nem tompulnak. A kertben tökéletesen működtek, szervesen együtt éltek a környezetemmel, és a megfelelő mértékig voltak kiélezve. Jó volt együtt létezni a világgal, együtt lüktetni mindazzal, ami körülöttem élt. A város mindezt megváltoztatta. Az ösztöneim zabolázni kezdték magukat a túlélés érdekében, eltompultak. Ravasz módszer ez a részükről: nem érhető tetten, csak az eredmény látszik. Az ember egyszeriben felébred, hogy kiürült. Sok minden lakozik az érzékekben, és ma már ki merem mondani, hogy a lélek egy része is közéjük tartozik. Igen, a szemben, a bőrben, az orrban és az ajkakban is lélek lakik. Vagyok, amit meglátok, megérintek, kóstolok. Májusi erdőben tölgy törzsét érinteni, nyirkos, mohalepte kőnek támasztott háttal szeretkezni, a víz hűvösét érezni a torkomban egy forró napon, két szín között az árnyalatnyi különbséget megpillantani, a tenger és az ég találkozásának illatát beszívni: a lélek dolga. Ahogy tompulnak az érzékek, úgy torlaszolódnak el a lélekhöz vezető utak. Amikor az ember már elhalad a látvány mellett, nem veszi észre az illatokat, és a vízből csak annyit érez, hogy a szomját oltja, de nem borzong bele a torok és a bőr, nem újul meg, nem borul ünnepbe a test, akkor válik megközelíthetetlenül a lélek. A város ezt tette. Eltompította az érzékelésemet, és megközelíthetetlenül tette a lelkemet. Későn vettem észre. Noha sejtettem, hogy az álmaimban élém táruuló világban feladatom van, sosem jutott eszembe ahhoz fogható, ami a szigeten történt. De nem álltam ellen, újra meg újra beléptem ebbe a világba, és ilyenkor minden zsigeremmel jelen voltam. A hétköznapiok sodrása azonban, mint már mondtam, gyakran távolságot ékelt közém és az álmok közé. Ilyenkor nehéz volt komolyan venni az egyébként észrevett összefüggést. Félttem, hogy fantázia csupán, amit a kiégés szült.

A döntés, hogy elmegyek a szigetre, egy láthatatlan folyamat volt. Maga a lépés, az elutazás hirtelen történt, de évek előzték meg, amely évek alatt csendben és következetesen készülődtem. Emlékszem, fiatalabb koromban olvastam valahol, hogy a szigeten egyetlen út létezik, és nem is építenek többet, mert a helyiek ragaszkodnak hozzá, hogy ne zavarják meg a tündérek életterét. Lenyűgözött az egyszerűség, ahogyan erről nyilatkoztak, az

egésznek a természetessége. Attól a pillanattól vonzott a sziget. Engedtem ennek a vonzalomnak, hogy rügyet fakasszon bennem. És álmodtam. Egyre többet, egyre színesebben, gazdagabban. Az álom és valóság közti távolság pedig egyre szűkült. Az álmok képei egyre nagyobb teret követeltek maguknak a hétköznapiakban is, és egy-egy pillanatban felmerült bennem, hogy ami a valóságban történt, azt korábban már megálmodtam. De ezek egészen apró, jelentéktelen események voltak, és mindig elhessegettem a gondolatot. Az utazás pillanatában azonban már tudtam, hogy ezek nem képzelgések voltak. Emlékszem a repülőtéri várakozásra, amikor velem volt a bizonyosság, hogy különleges utazás előtt állok, és a hely, ahová készülök, már vár rám. Most, amikor próbálok minél több részletre visszaemlékezni, hogy a lehető leghitelesebben mesélhessem el a történeteket, az jut eszembe, hogy úgy álltam az út előtt, mint aki készül visszaszerezni valami számára nagyon fontosat, amit észrevétlenül elveszített.

Nehéz bármit is elmesélni, hát még egy utat – pedig igazából bármit csak úgy lehet elmesélni, mint egy utat. De pont ez a baj: a valóságban két pont között megannyi elágazás, összefonódás és szétszóródás alakítja az utat, az eseményeket, a történetet. Ahhoz, hogy utólag az egyikén haladjak, el kell engednem az összes többit, ez a döntés pedig annyira önkényes! Az volna az igazi történetmesélés, hogyha nem én választanám ki a vezérfonalat, hogyha... hogyha a történet elmesélné magát. De akkor hamar kiderülne, hogy nincs is történet, csak egy egybefüggő, anyagtalan és formátlan szöveg, aminek nincs időbeli vonatkozása, ennél fogva pedig körvonalai sem. De mesélni kell, legalábbis ezt tűztem ki célul, elmesélni az utat. Bízom benne, hogy helyesen ítélek és választok, és amikor egy fonalat elengedek, akkor valóban azt veszem helyette a kezembe, amely megfoghatóvá és élhetővé-érzékelhetővé teszi a történeteket. Azt, amelyik megnyitja a lélek útjait, és felszabadítja az érzéseket.

Egy januári napon döntöttem el, hogy elutazom. Szürkén fagyos kora este volt, és hazafelé sétáltam, amikor a pályaudvar mellett elhaladva észrevettem egy férfit rózsával a kezében. A férfi már-már rémisztően idegennek tűnt a tömegben, mintha véletlenül került volna oda, és maga sem találná a helyét. Arca esdeklő volt, és idegennek hatott a rózsája is a kezében. A látványnak semmi köze az elutazáshoz, mégis ehhez a pillanathoz kötöm a döntést. Aznap este hazaértem, és megvettem a repülőjegyet.

Jellemző volt a városban élt életre: zajlott, a napok többnyire összemósódtak, egy nagy ember- és eseménytömeg volt a hétköznapi élet, és néha, egy-egy kegyelmi pillanat erejéig valami áttört a tompaságon, valami meg-

ragadta a tekintetet, és fészket rakott az elmében. Ezek voltak a pillanatok, amikor eszembe jutott az otthonom, a kert a maga teljességével, elevenségével. A városban hiába szerettem volna az lenni, aki a kertben voltam, és hiába szerettem volna úgy látni a világot, a kamasz fürkésző tekintetével, intenzitásával. Itt csak pillanatok adódtak, és olyankor történt valami. A rózsás idegen látványakor már közel egy évtizede éltem ott, de az idő nem is a megfelelő mértékegység ilyenkor – egy másik élet volt ez.

A honvágy különös elvágyódásként fészkelte bennem. Ez nem meglepő, az ember ugyanis csak nagyon ritkán van tisztában azzal, hogy mi a bensőjét karmoló hiány tárgya. Hogyha pedig az otthona utáni úr az, ami apránként elemészt, az szinte mindig talál magának más formát. Kevés nehezebb tehát van, mint a honvágy. Ha nem is voltam tudatában, hiányzott a kert, és az, aki ott voltam. De sokáig úgy éreztem, hogy nincs jogom a honvágyhoz, mivel én választottam a várost. Kötelességemnek éreztem szeretni azt, ahol voltam, hiszen senki nem kényszerített, magam döntöttem úgy, hogy ott fogok élni. Olykor, amikor egy-egy álomból felébredtem, magával ragadott az otthon érzése. Hogy a helyemen vagyok. Kerestem ezeket a pillanatok, vágytam rájuk, és ez a vágy szabta meg a sziget felé vett irányt is. Az apróságok, amiket a szigetről hallottam, az azokhoz kapcsolódó megértésszólamok és a vonzalom is ebbe a vágyba, a hazatalálás utáni sóvárgásba illeszkedtek. Amikor tombol a honvágy, de a hazatérés gondolata lehetetlennek tűnik, könnyebbnek bizonyulhat a látszólag nagyon idegenben megtalálni az otthon. Akkoriban ez volt számomra a sziget. Az idegenben meglelt saját, a messziben meglelt otthon.

A város nemcsak abban az értelemben szakított el az otthonomtól, hogy távol kerültem tőle, és az érzékeim lassan hozzátompultak a mindennapok közönyéhez, hanem mindenestől elvesztettem magam. Mint a rózsás férfi a pályaudvaron, idegenként laktam a testemben, sodródtam, és egyáltalán nem illetem bele abba, amiben éltem. Nemcsak letértem az utamról, hanem párhuzamosan haladtam vele, mindig az ellenkezőjét cselekedve annak, amit a belső iránytűm diktált volna. Ez az iránytű akkor vette vissza az irányítást, amikor eltévedtem a szigeten, és ellentétben azzal, amit a józan, számító ész megkövetelt volna, folytattam az utamat, egyre mélyebben a hófúvásban, mígnem világossá vált, hogy nincs visszaút, de kiútra sincs remény. Mentem tovább, a fülem zúgott az erős szélről, és most már tudom, hogy engem is ugyanaz a kegyelem tartott meg, amelyik a darab földet is a jégkék tajtékon. Emlékszem, egy pillanatban elképzelttem, hogy testem jéggé dermed, majd ezer meg ezer szilánkra hasad, és elvész a porhóban,

jégben, a tomboló óceán hullámmarkában, és szilánkjaimban egy leszek a zúgó, háborgó hófúvással. De megtartott.

Ez az iránytű sokáig jelezte az utat hiába. Azt mondom, elvesztettem magam, de erről nem mindig tudtam. Ilyen az élet a közöny kódében. Hiányzott belőlem a bizonyosság, az, amelyik vitt előre a hófúvásban. A városban is mindig mentem, mindig előre, de nem volt sem cél, sem bizonyosság, csak a menés meg a közöny. Az iránytű pedig egyre csak kopott. Kellett az elutazás, az idegenben lelt otthon, a jég, a hideg, hogy erejére leljen, én pedig felismerjem az irányt. Persze, ott voltak az álmok, ma már világos, hogy ugyanazt az irányt mutatták, de ahogy mondtam, a közöny megnehezíti az embernek, hogy komolyan vegye mindazt, ami a közönyön kívül esik.

De végül elindultam, és most már csak ez számít. Megvettem a repülőjegyet, és azokban a napokban fekete víztömegeből kiemelkedő nehéz sziklatömbökről és finom arany-lila homokbarlangról álmodtam. Aznap, amikor kikeveredtem a viharból, tudtam, hogy ott állok, ugyanaz a homok és ugyanazok a tornyosuló sziklatömbök állnak előttem, amelyeknél már jártam álmomban.

* * *

A szobám egyszerű volt, csak a feltétlenül szükséges bútorokkal rendezték be: ágy éjjeliszekrénnel és lámpával, a másik oldalán pedig egy ruhászekrény, azzal szemben egy kisebb íróasztal. Az ágy mellett volt egy ablak, ami a végtelen fehérségre nyílt. Ha arra néztem, sokat ígérő csenddel áradt be a szobába a tél.

Mielőtt nekifoghattam volna berendezkedni, Fridgeir hívott, hogy beszéljünk meg az ottlétem részleteit. Felvetette, hogy segíthetnék a reggeli előkészítésében és a takarításban, majd hogyha már otthonosabban érzem magam, beszállhatok a vendégekkel való kapcsolattartásba is. Ez a legizgalmasabb része a munkájának, mondta. Mint kiderült, kamaszkora óta vezeti a vendégházat, teljesen egyedül. Eredetileg az apjáé volt, és együtt vitték egészen addig, amíg ő meghalt egy mentés közben. Egy vendégükhöz hívták segítségül, aki vízésbe zuhant, de mire odaértek, már késő volt, és az apja is odaveszett. Megszámolni sem tudná, hogy az évtizedek alatt hány bajba jutott vendéget kellett neki is kimenteni, tette hozzá. Nem győzi figyelmeztetni őket, de az alázat csak nagyon keveseknek jön természetesen. Azt hiszik, a túlzott óvatosság, a szállásadó fontoskodó felelősségérzete beszél belőle, pedig ha tudnák, mi mindent látott hetven éve alatt, elrettenné-

nek. Ezért is mondja, hogy a vendégekkel fenntartott kapcsolata a munkája legérdekesebb része.

– Nagyon sokféle embert megismertem, viselkedéseket, történeteket. A szigeten senki nem rejtegetheti sokáig, hogy valójában kicsoda – mondta, és úgy nézett rám, hogy egy pillanatra meghűlt bennem a vér. Úgy éreztem, hogy belém lát, és elszégyelltem magam, mert arra gondoltam, hogy látja bennem a hazugságot. Látja, hogy magam előtt is rejtve vagyok, nem a saját életemet élem, látja a meghunyászkodó könyvkötőt, aki párhuzamosan halad a saját életével. Lesütöttem a szemem, de ő már beszélt is tovább, mintha mi sem történt volna. Lehet, hogy csak képzeltem az egészet?

– Szóval így vettem át a házat az apámtól – folytatta.

– És az édesanyja? – kérdeztem, és magam is meglepődtem a hirtelen hangot kapott kíváncsiságon.

– Tegezz nyugodtan! Az anyám máshol él. Ha még él – felelte, és hangjából kicsengett, hogy nem akarja részletezni. Folytatta is a gondolatmenetét a vendégekről, szerinte hamar megtanulom az alapvető dolgokat, így ha csak nagyon különös kérdés nem érkezik, én is elboldogulok majd velük.

– Használd ki az ittléted – mondta. – Használd ki, hogy itt ismerhetsz meg embereket. Figyeld, hogy ki mire kíváncsi, és ki mitől fél. Nem is kell kérdezősködnöd, meglátod majd, hogy megnyílnak maguktól. Könnyű neki mondani, gondoltam. Az első perctől olyan embernek tűnt, akinek mindenki könnyen megnyílik.

– A sziget tehet erről – mondta, mintha olvasott volna a gondolataimban. – Mondtam, hogy itt senki nem tud sokáig rejtőzködni, majd meglátod te is – és hangjában különös feszesség, fegyelem bukkant fel. Vagy inkább ugyanaz a tartás, amelyet a soraiból is éreztem, amikor levélben felajánlotta, hogy határozatlan ideig maradhatok, ha cserében dolgozom. Kedves ősz öregúr volt, de volt benne egy keménység, rendíthetlenség. Az jutott eszembe, hogy nem szeretném felbosszantani ezt az embert. Akkor döb-bentem rá, hogy adott esetben félni is tudnék tőle. Ez később már magától értetődővé vált: a sziget önmagukhoz hasonló embereket nevelt: egyszerűeket, tisztákat és keményeket. Ez nem csupán az életben maradás feltétele volt, hanem az egymással való és főleg az utazókhöz fűződő viszonyukban is nélkülözhetetlen volt. Ottlétem alatt megértettem ezt az első pillantásra durvaságnak tetsző egyenességet, és szeretném hinni, hogy magammal hoztam belőle valamennyit.

Hamarosan rátért a gyakorlati kérdésekre, és körbevezetett a házban. Megmutatta a szobákat, és elsorolta, hogy melyikben ki lakik. Az elsőben

éppen a pár, Anne és Pall szállt meg. Most az is kiderült, hogy friss házasok, és ez a nászútjuk.

– Nem kéne romantizálni a szigetet, és akkor nem távoznának csalódotan – morogta Fridgeir, amikor elhaladtunk a szobájuk mellett.

A következő szoba egy személyre volt berendezve, akár az enyém, de ebben csak két hétig fog megszállni jelenlegi lakója, mondta, egy középkorú tanár. Nem sokkal előttünk érkezett, de rögtön berendezkedés után el is indult felfedezni a környéket. A következő helyiség sokkal nagyobb volt az előzőknél, és egy egyetemista csoport foglalta el. Ők tizenkét napig maradnak, folytatta Fridgeir, és valamiért az jutott eszembe, hogy talán ők lesznek majd a problémás vendégek. Nagyon harsányak voltak, az alázat pedig, amiről Fridgeir beszélt, meglehetősen távol állt tőlük. Alig érkeztek meg, máris teljesen belakták a szobájukat, és amint az később kiderült, a közös konyhát is birtokba vették. Miközben Fridgeir bemutatott nekik mint segítőtjét és a ház vezetéséért felelős személyt, végig kiabáltak, nyüzsögtek, majd amikor már kifele tartottunk a szobából, egy szóra lettem figyelmes a nagy hangzavarban. Nem voltam benne biztos, hogy jól hallottam-e, s az is megfordult a fejemben, hogy csak a buszút emléke tolikodik vissza a gondolataim közé, de ahhoz pont elég volt, hogy ismét zavarba jöjjenek. A nagy kiabálás-pakolás hangzavarából kihallatszott az „álmodók” szó. Mivel nem figyeltem, nem tudom, milyen összefüggésben hangozhatott el, de még a korábbinál is harsányabb nevetgélés volt rá a válasz. Visszapillantottam, és gúnyos arcokat láttam. Tehát kinevetik őket, azokat a bizonyos „álmodókat”? Vagy azt, aki szóba hozta őket? Fridgeir arcáról próbáltam tájékozódni, de semmit nem tudtam leolvasni róla. Ő is hallotta? Vagy csak képzelődtem? Nyugtalanított a dolog, de közben figyelnem kellett rá, mert máris a közös konyhába vezetett, megmutatta, hogy mi hol van, majd tájékoztatott a házirendről, és hozzátette, hogy bizony a kezelhetetlen vendégek fegyelmezése is a feladataim közé fog tartozni. Miután mindent elmondott, megmutatott, visszakísért a szobámba.

– Bízom benne, hogy tartalmasan telik majd az ittléted. Vigyázz magadra, hallgass a helyiekre, és nem lesz gond. – Itt egy kis szünetet tartott, majd megkérdezte:

– Ez valamiféle útkereső utazás nálad? – Látva a zavart az arcomon, hozzátette: – Elég gyakori az ilyen, csak azért kérdem. Az emberek azt hiszik, hogy amit otthon vagy másutt nem találtak, azt majd itt fogják. Romantizálják a szigetet, mint ahogy a nászutasok. Mert itt kemény a tél, és vulkánok állnak lesben, és a föld olykor elnyeli a házakat. De azt nem akarják

megérteni, vagy nem is érdekli őket, hogy nincs emögött semmiféle felsőbb erő vagy csoda. Ez a természet. Nem kell túlgondolni.

– Miféle felsőbb erő? – vetettem közbe.

– Ó, hát biztosan te is hallottad, hogy miket terjesztenek a szigetről. Tündérek, ilyen-olyan lények... neveléses. A felvilágosult világ városaiban élő emberek nem tudják, hogy mit jelent a természet, és mit jelent a természetben élni. Ők csak elképzelik, hogy ha a föld elnyel egy házat, vagy egy gejzír összeéget egy embert, akkor ott valamiféle különös létformának kell munkálkodnia. Felesleges körök ezek, ráadásul nagyon károsak. Így jutnak oda az emberek, hogy tündéretet keresnek a vízesésnél, de nem bukkannak semmiféle csodára, csak odavesznek. Hetvenéves vagyok, amiből majdnem hatvanat töltöttem azzal, hogy elrugaszkodott turistáknak magyaráztam, mit jelent a természeti erő. Hiába. Aki azért jött ide, mert hinni akar valamiben, az ragaszkodni fog a tévképzeteihez. Sokszor a saját kárára, de sajnos az sem ritka, hogy a sziget kárára.

– Ezt hogy érted?

– Most mondjam azt, hogy megerősokolják a szigetet? Mindenképp azt akarják látni benne, amit beleképzelték, és egyáltalán nem tisztelik. Úgy bánnak vele, ahogy nem volna szabad. Általában persze ők húzzák a rövidebbet, de a sziget is kapott már néhány sebet. Amikor például szektások jönnek, mert azt gondolják, hogy itt majd sikerül megtisztulniuk, vagy bármi, amire éppen törekszenek. Tüzet raknak, nem takarítanak maguk után. Köveket gyűjtenek, lefaragnak sziklából, mert az majd szerencsét hoz nekik, hogyha magukkal viszik. A saját nyomorúságukat hagyják itt a szigeten. Ők azt gondolják, hogy ezek jelentéktelen dolgok, mert mit számít egy kő, egy tűzhely? De ezek felgyűlnek. Hogyha baleset éri őket, mindig más a hibás, többnyire persze a helyiek. Felesleges bonyodalmakat okoznak, belekontárokodnak a mindennapjainkba.

Egyre érthetőbb lett az a keménység, amit korábban pillantottam meg az arcán, és valamelyest elszégyelltem magam, mert eszembe jutott, hogy talán én is pont ezt teszem: romantizálok és kizsákmányolom a szigetet. Hasonlót éreztem ahhoz, amiről Fridgeir beszélt, mégis volt egy jókora különbség: én nem tudtam, hogy mit jelent számomra a sziget. Valamiféle romantikus elképzelés vezérelt engem is, de pont a nem tudom, a rejtély volt a meghatározó benne. Jöttem, mert úgy éreztem, hogy jönnöm kell. De ezt nem mondhattam el neki, hiszen ez pontosan úgy hangzott volna, mint amit azok mondanak, akikről ő beszélt, és akiket egyértelműen megvet.

– Miért csinálod? Úgy értem, ha ennyire zavarnak a turisták, miért mégis róluk szól az életed?

– Egyrészt azért, mert tovább kell vinnem, amit apám és az ő apja elkezdtek. El sem tudnám képzelni az életemet másként, az az igazság. Másrészt, mint mondtam, nagyon izgalmas. Az emberek megnyílnak, pont azért, amit a szigetről gondolnak. Nagyon sok mindent megért, aki odafigyel az ide utazókra. Nemcsak róluk, hanem a világ működéséről is egy keveset. Az emberi lélekről, arról, hogy mi mozgat minket, mindannyiunkat. Nagyon érdekel például, hogy téged mi hozott ide – jegyezte meg nyomatékosan, és nem tudtam eldönteni, hogy szigorúan, kérdőn vagy egyszerűen csak kíváncsian nézett rám. Zavarba jöttem, hirtelen azt sem tudtam, mit válaszolhatnék.

– Magam sem tudom – böktem ki. Fridgeirnek volt egy ilyen képessége, hogy kirángatta az emberből az őszinte, átgondolatlan válaszokat. – Azt reméltem, hogy majd itt kiderül.

– Nos, izgalmas időszak előtt állsz – szólott immár könnyedebb hangvételben. – Ha bármiben segíthetek, szólj! De most hagylak, fújd ki magad, rendezkedj be. Ha jól értettem, Anne és Pall esti felfedezőútra készülnek a környéken, s ha van kedved, tarts velük! Nézzetek szét, ismerkedj egy kicsit az új otthonoddal. Reggel várlak, reggelit készítünk, aztán a többi majd alakul. – Itt kicsit elmélázott, majd hozzátette: – Jó lesz úgy, hogyha reggeltől ebédig itt maradsz és segítesz, aztán utána egész nap szabad vagy?

– Tökéletes – válaszoltam, mire bólintott, majd sarkon fordult és távozott.

Nemsokára átkopogtam Annéékhoz, akik épp indulni készültek. Örültek, hogy velük tartok. Elmondták, hogy ez a nászútjuk, és azért ezt a szigetet választották, mert évek óta csodálják fényképekről, olvasmányélményekből, és szeretnék, hogy, Annét idézve: „a mesék földjén” kezdődjön a házasságuk. Óhatatlanul is elmosolyodtam, amikor elképzelttem, hogy Fridgeir hogy fintorogna, ha hallaná.

A ház körül semmi nem volt a havon kívül, de az út túloldalán egy fenyves hívogatott. Arra indultunk, és annak ellenére, hogy Fridgeir szerint aznap este semmi esélyünk nem volt látni a sarki fényt, mivel túl felhős volt az ég, valamennyire mégis reménykedtünk, hogy hátha sikerül elcsípni. Kétségkívül szép fogadtatás lenne, jegyezte meg Anne.

Már amikor a fenyves felé vettük az irányt, távolról is az volt a benyomásom, hogy a zöld élénksége vibrál, mintha megszólalni készülne a táj. Emlékszem, nem tudtam levenni a szemem a fenyőkről, teljesen megbabonázott a zöldjük. A fák teteje átszakította az esti mélykék eget, a méregzöld tűk büszkén merítkeztek meg a fenyvesre boruló téli estében. A hó tömény

csendje áthatolhatatlan volt, és mire megérkeztünk az erdőhöz, mintha egy hangszigetelt térségbe léptünk volna. Bármerre mehettünk, akár az erdő legmélyére hatolhattunk volna, de érezhető volt, hogy ez a táj sosem fog befogadni bennünket. Nem volt benne semmi, amit ne láttam volna már mássutt, mégis idegennek és talán kissé elutasítónak tűnt. Mintha láthatatlan üvegfal emelkedett volna közénk és a táj közé. Gondoltam, hogy megkérdezhetem Pallékat, ők is ugyanígy éreznek-e, Pall azonban olyan embernek tűnt, akinek egy táj csak egy táj. Zárt és szkeptikus. Amikor Anne a mesék földjének nevezte a szigetet, mintha némi lenézés is vegyült volna a mosolyába. Lekezelő csodálattal nézett friss hitvesére. Ő minden bizonnyal csak egy szép helyre akarta elhozni a feleségét. Beljebb hatoltunk a rengetegbe, és abban a pillanatban éreztem, hogy összezár körülöttünk. Felnéztem az égre, de az elzárkózott a tekintetem elől. Firdgeirnek igaza volt, esélytelen volt sarki fényt látni. Később persze megtanultam, hogy a táncba boruló ég, a megmutatkozó sarki fény ígérete mindig ott van az emberrel a szigeten. De akkor csak sétáltunk, kóstolgattuk a szigetet – vagy inkább ő minket. Palléknak másnaptól komoly programjuk volt, ottlétük minden napja gondosan be volt osztva, órás bontásban, hogy semmiről ne maradjanak le. Felajánlották, hogy bármikor velük tarthatok, de nem vonzott a lehetőség. Egy pillanatra újra átjárt az érzés, ami a buszon megkörnyékezett, hiszen most is azt láttam, hogy mindenki nagyon komolyan vette az út előtti felkészülést, én meg csak állok a csodák, mesék, vulkánok és sarki fény szigetén, és azonkívül, hogy napközben pár órát dolgozom, majd ismerkedem a tájjal, semmi tervem. Próbáltam nem sokat időzni ennél a gondolatnál, inkább csak a fenyvest figyelni, de csak nem szabadultam az érzéstől, hogy kivet magából a táj. Anne és Pall közben korábbi utazásaikról kezdtek mesélni, és úgy beszéltek, ahogy a gyűjtők szoktak. Korábban nem találkoztam még ezzel: hogy az ember helyeket akar gyűjteni. Furcsálltam, hogy tárgyakként kezelik. Akkor gondolkoztam el ezen először, ott a szigeten, amikor róluk írtam a naplómbe. Írás közben mindig közelebb kerültem a valóságomhoz, ezért is vittem magammal. Ez volt az az idő, amikor közelebb kerülhettem az elfeledett, elvesztett magamhoz és mindahhoz, ami körülvett. Ilyenkor sikerült feldolgozni azt, ami fölött az érzékek tompaságában elsiklottam. Ez volt az egyik utolsó mentsváram. Most előkerestem, hogy pontosan mit írtam akkor Anne és Pallról:

„Az volt a benyomásom, hogy halmoznak és halmoznak. Hogy mindenáron birtokolni akarják azt, amit látnak. Ez taszító volt, de mégsem tehettem szóvá... kedvesek voltak velem. Büntudatom is volt, amiért ítélekem.

De ez nem változtatott az ellenérzéseken. Fridgeir is valami ilyesmire gondolhatott, amikor a megérkezésem után először beszélgettünk. Valószínű, hogy sokszor látta ezt a vendégeken, akik ki akarják sajátítani, tárgyként megragadni, aztán hazavinni a szigetet, ami neki az otthona! A fenyvesben tett séta emiatt furcsa is volt, némiképp disszonáns: mintha nem ugyanazt láttuk volna. Ők nem találtak benne semmi lenyűgözőt... legalábbis Pall biztosan nem.”

– Ennél izgalmasabb erdőben is jártam már – mondta Pall, és Anne, aki férjénél jóval szerényebbnek tűnt, nem vitatta. A férfi korábbi izgalmas, olykor rémisztő erdei kirándulásairól mesélt, aztán mindenféle egyéb kalandokat emlegetett: vadvízi evezést, vadászgépen tett légi sétát, és egzotikus tengerpartokon, romvárosokban töltött hetekkel dicsekedett. Egy idő után már unalomba fulladt, nem is figyeltem rá. A fenyves titkára voltam kíváncsi, azt lestem, hogy akad-e a zártságán valahol egy szűk rés, ahol kiszivároghat a hófehér takarón elterülő méregzöld valóság, és beleszippanthatok abba, ami a fenyves valójában. De bármennyire feszült figyelemmel kerestem is, nem akadt ilyen rés. Arra gondoltam, hogy ha az egész szigetet, minden tájat ez a zártság jellemzi, akkor nem is csoda, hogy mindenfélét beleképzolnek az utazók. Ahogy a zárt emberek, úgy a zárt tájak mögé is bármit oda lehet képzelni. Valahol piszkált is a helyzet: minden zsigerem ide kíváncozott, és nem szerettem volna kívül maradni. De fegyelmeznem kellett ezeket a gondolatokat, mert eszembe jutott, hogy könnyen gyűjtögetővé, vagy ami még rosszabb: erőszaktevővé válhatok. Ott az erdőben nehezedett rám annak a ténynek a súlya, amit korábban már Fridgeirnek is elmondtam: tulajdonképpen fogalmam sem volt, hogy miért mentem a szigetre.